

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 6

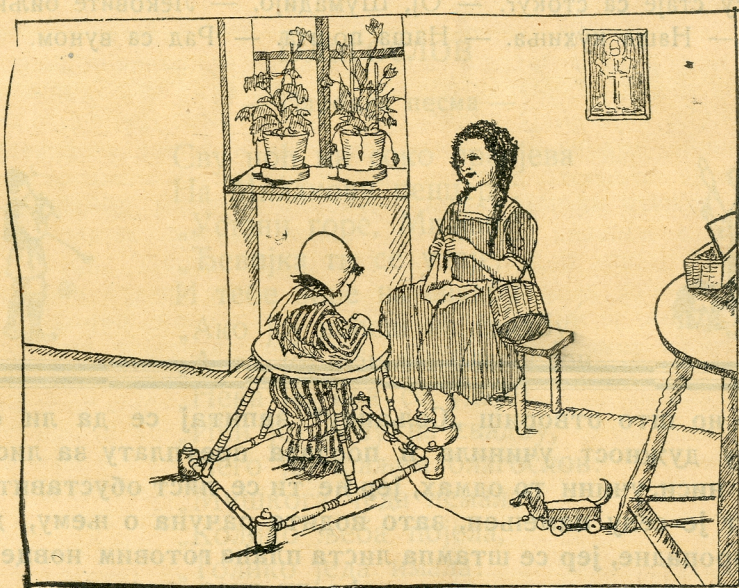
БЕОГРАД - ЈУНИ 1935

ГОДИНА III

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Уредник
ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

*Не ваља да дете дуго стоји у дубку, нарочито ако је
дебело и тешко.*

БЕОГРАД

Штампарија „Скерлић“ — М. К. Шветановића — Краљице Наталије 12 — Телелефон бр. 20-732

1 9 3 5

САДРЖАЈ:

Благослов (народна песма). — Без чега не може бити чиста и вредна домаћица?. — Устанак у црним потоцима 1875-1877 год. — О чему ћеш водити рачуна при склапању брака, драга сељанко?. — Да јој се дете не мучи. — Избор нових ученица и обилажење свршених ученица домаћичке школе Краљева фонда. — Трогодишње дете изгорело. — Какве треба да су стаје са стоку?. — Ој, Шумадијо. — Лековите биљке. — Наша кухиња. — Наша пошта. — Рад са вуном.

Пре но што отвориш „Сељанку“ запитај се да ли си своју дужност учинила и послала претплату за лист. Ако ниси, учини то одмах, јер ће ти се лист обуставити. Лист је селу намењен, зато водите рачуна о њему, да не пропадне, јер се штампа листа плаћа готовим новцем, и зато од вас зависи хоће ли лист излазити.

Д. Л.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Излази почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин.
Поједини број 2— динара.

Власник и уредник

Даринка Лацковићева

Милоша Великог бр. 46

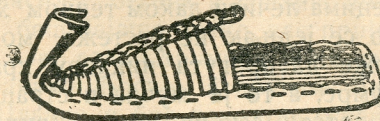
Поштански чек 56.440

Благослов

— Народна песма —

Сву ноћ ми соко препјева
На Миланову пенџеру:
„Устани горе, Милане!
„Ђевојка ти се удаје,
И тебе зове на свадбу;
„Ако јој нећеш на свадбу,
„А ти јој пошљи благослов. —
„Нека је, нек се удаје!
„Ићи јој нећу на свадбу,
„Него јој шаљем благослов:
„Мушкога чеда немала!
„Колико љеба појела,
„Толико једа имала!
Колико воде попила,
Толико суза пролила!“

Без чега не може бити чиста и вредна домаћица?

II

У прошлом броју сам вам говорио, драга домаћице, о кречу и показао вам колико је креч користан за лепоту и здравље куће и оних који живе у кућама. Данас ћу вам рећи неколико речи о *масној соди*, која је исто тако потребна свакој нашој кући. У врућу воду треба усути мало масне соде да се растопи. Том растопљеном масном содом треба прати убрљане лонце, шерпење, тањире и друге судове, да бисмо их добро очистили. Тако опрани судови су чисти, леви, стакле се и сјаје. Милина је из њих јести.

Разблаженом масном содом треба прати и *собне подове* од дасака. Разблажена масна сода и оштра четка врло лепо оперу дрвени под по собама. Под се жути свугде једнако, чист је свугде и угодно је ући у такву собу, где је под опран масном содом.

Разблаженом масном содом, као што видите, можемо држати у реду и чисто судове и посуђе и дрвене подове по собама и кућама. Масну соду може да замени цеђ од пепела.

Куће које имају подове од обичне земље треба што пре да начине подове од дрвета, јер то је и лепше и здравије. Лепше је зато, што је даска дрвени под чист и може се увек чисто држати масном содом, четком и вредним домаћичким рукама, а земљани под је увек прљав влажан, загађен, пун гљивица разних болести, пун непријатеља нашег здравља и здравља наше деце. Ко у својој кући метне дрвени под (патос), учинио је много за здравље своје и своје породице и зато треба домаћице и кућне старешине да одвоје потребан новац, да у својој кући начине свугде по собама дрвени под.

Као што видите, драга домаћице, масна сода је добра и корисна ствар у кући и свака кућа треба да је има. Ну масна сода је и *велик ошров* и зато се мора на њу јако пазити, да до ње не дођу деца, која од соде мисле да је шећер или неко јело, па одваљују од ње комадиће, трпају у уста и тешко се отрују. Масна сода је врло љута, разједа усне, уста, језик, ждрело а ако се сода прогута онда јако разједе и једњак и стомак. Отровано дете добије страшне болове у устима, ждрелу, једњаку и стомаку. Страховито плаче и јауче. Из уста му иде обилата пљувачка, често и повраћа, ако не стигне брза помоћ, може дете и да умре, а ако и остане живо, често се мора месецима лечити лаком течном храном и расте-зањем једњака, ако се једњак не растеже, може тако да се сузи да дете не може да прогута никакву храну и мора од глади и жеђи да умре, а то је мучна и страшна смрт, зато треба *одмах* звати детету *лекара*, чим се види на уснама, у

устима или на језику да их је масна сода разјела и изгризла. Док лекар не дође добро је дати детету млеко или благог сирћета да пије да се ублажи љутина масне соде. Добро је и врхом пера од гуске или кокошке голицати ждрело (грло) отрованог детета, да би почело повраћати (бљувати) и избацило из себе масну соду.

Да се не би десиле овако страшне несреће са неразумном а прождрљивом дечицом, морају домаћице пазити где држе масну соду. *Масну соду* треба да држе или *под кључем* или на тако високим местима, да деца никако не могу доћи до ње. Кад домаћице раде са содом, треба децу да уклоне из собе или кухиње, а чим су узеле соде, колико им је потребно, одмах нека склоне на поуздано место оно што је остало од масне соде. Кад домаћице буду јако пажљиве и склањају масну соду од деце на поуздано место, онда се неће у њиховим кућама никада десити никаква несрећа и тровање масном содом, од које су се многа невинна деца страховито намучило и напатила, а многа, после дугих и тешких мука, и умрла, млада и зелена, пре времена.

Зато, добре домаћице, употребљавајте у својој кући масну соду, али је *добро склањајте* од своје и туђе деце, да се не би отровала и љуто страдала.

Нови Сад

Др. Лаза Марковић
лекар

Устанак у црним потоцима 1875-1877 год.

Кад сам била у Книну ове године ради избора нових ученица за домачићку школу Краљева фонда, обилазила сам по селима свршене ученице ове школе. Па како сам и у Струмици имала прошлогодишњу ученицу Драгицу Бјелић, одем до њене куће и до куће старог усташе Милана Плавшића. То је старац од 76 година, и прича нам о времену из доба босанског устанка 1875 и 1877 године.

Отац му је био свештеник и свршио је богословију у Сремским Карловцима. Прича о свом оцу како је био врло начитан и да му је по смрти очевој остало три сандука књига, које је он са уживањем читао. Нарочито је занимљива његова прича о приликама на тремеђи Босне, Лике и Далмације пре устанка. Разна насиља бегова и спахија по Босни раја није могла подносити, баш бејаше онако, као прије устанка Црнога Ђорђа у Србији. Ово село Струмица је на самој тремеђи, јер једним делом граничи Босном а другим Ликом. Поп Петар Петриновић из Плавна је био покретач устанка На прве гласе у пролеће 1875 год. да је плануо устанак у Херцеговини,

обрадоваше се наши људи на овим странама, да је куцнуо свети час да се Босна и Херцеговина ослободе вековних угњетача. Мом покојном оцу, прича чича Милан, дође једног дана Петар Петриновић из Плавна и рече: „плануо је устанак у Херцеговини“, а мој се отац обрадова, и ту се договорише за устанак, и четовођа је био Дамјан или како су га звали Далус Ђурица из Тишковца. У Трубару су се заклели на вјерност војводи Голубу Бабићу и генералу Деспотовићу. Главно склониште су били Црни Потоци. Једнога дана у нашој су кући били војвода Крецо, Поп Каран, Дамус Ђурица, и учитељ Миленовић, и разговарали о устанку, кад дође на кочије Стево Вујатовић с једним господином и рече да се зове Петар Мркоњић.

Мој отац није ни слутио, ко се под овим именом крио, и силно се обрадовао кад је видео да је Мркоњић вољан да се бори у усташким радовима. Али кад мом Оцу мало доцније саопшти Јован Ерцег-Скобља да је Петар Мркоњић Петар Карађорђевић, да је то унук Црнога Ђорђа, а мој отац је узвикнуо од радости „О Боже ти нам буди у помоћ“. Петар Мркоњић је собом донео један сандук пун прогласа, којима се позива народни устанак, и да је дошао час да се Босна и Херцеговина ослободе туђег јарма. Бог зна, прича чича Милан, колико сам ја тих прогласа лијепио тајно по раскршћу, зидовима и буквама. У нашој кући вели, био је магацин за оружје где се крило од Аустрије и ја сам као дечко чувао магацин. Као год што је Дамус Ђурица скупио усташку чету око Црних потока, исто тако је око Босанског Петровца никла чета попа Карана, он је био храбар и песма говори о попу Карану ово:

Бјеште Турци чарана,
Ето попа Карана,
И са њима Сима Чавка
Жалосна вам Мајка

Бјеште Турци чарана
Ето попа Карана
И он носи сабљу змију
Бјежите турци у Азију.

Најзад завршава причу чича Милан да је у њихово село долазила и племенита Мис Ирбијева. Дошла је са Јандром Вујатовићем и братом му Стевом, па је била у пролеће 1876 год. И она је у њиховој кући била гост два дана, дошла је да помогне избеглицама, много су новца поделили народу и многу сузу утрли. Чича Милан Плавшић живи врло скромно, може се рећи и оскудно, али кад прича о тим устанцима чисто се старац подмлади. Ту сам у његовој соби видео и један велики орахов сто, за којим се седело и већало

о устанку. Добро би било кад би тај сто украсио музеј, јер се за тим столом у оним најтежим приликама решавало уједињење Босне, Лике, Далмације и Херцеговине. Сматрала сам за потребно да се та кућа и обележи, да остане потомцима ретка успомена пожртвованости за Јединство. У истом селу жива је још и баба наше Драгице Бјелић прошлогодишње ученице, она је као девојчица носила млеко усташима, и само да сте је могли видети колико се она поноси тиме, што је у тој чети био Петар Мркоњић. Тешко сам се растала са чича Миланом, јер он тако живо и лепо прича да би била у стању да га три дана слушам па да опет све не сазнам Господин Добрић учитељ врло је лепо описао све установе из оног доба испитујући стално чича Милана, и добро би било кад би штампао то, да би многи и многи видели како се жртвовало и радило за нашу дичну Југославију.

Д. Л.

О чему ћеш водити рачуна при склапању брака, драга сељанко?!

Теби, драга сељанко, треба сестрински објаснити ово потребно али и тешко питање. Много нам данас каже савремена наука, но теби је много тога непознато. То ћеш у неколико мојих речи лепо разумети.

Брак, као здрава, складна и неминовно корисна заједница у друштву, право се не схваћа у селу. Узрок је томе: незнање, заблуде прошлих, па и данашњих времена. Пази, код брака није најглавније колико ћеш мираза донети у твоју нову кућу и колико има ланаца земље твој младожења; затим, толико туцета онога или овога — већ се питај: је ли он здрав телесно и душено, односно, да ли је зрео за брак, и да ли ће бити способан после, да одржава здраву породицу; даље, да није сувише млад или стар за твоје године; да ли је радиша и добар старатељ будуће деце. Немој ме погрешно разумети, не оспоравам ти да не гледаш на бољег и имућнијег младожењу, али пре свега размисли, да ли ће то бити срећан и користан брак у друштву. Буди уверена, да ће тај брак бити срећан, само онда, кад сте ти и твој младожења телесно и душевно здрави и сазрели: ти за мајку, а он за оца.

Најбоље ће те посаветовати доктор. И ти добро знаш, брак што каже народна пословица: „на око здрав као црвена јабука, а унутра труло“. Отрезни се драга сељанко, да не буде твој брак труо! Савета тражи код паметних: најпре код лекара, немаш ли њега при руци, а ти питај: учтиво, свештеника итд. Ту

не сме бити стида, јер је ту у питању твој, младожењин и дечји живот. Зграда породица мора бити обасјана сунцем, радошћу и милицом, а не болешћу. Исто је толико важно при склапању брака, да твој младожења и ти, не будете сувише млади или сувише стари по годинама, што ћу ти ја скоро објаснити. Обично и у таквим случајевима може да се гаси породична срећа. Ти сувише млада, а он знатно старији чешће чини несклад у породици. Ти, као ружа, пуна животних (цветних) радости, мили ти се за све око тебе, напротив, код твога друга, много старијег стоји другојаче ствар. Он је преживео то, и хоће мртви мир. Видиш, ту се руши породична срећа, постају задевице, свађе, делиш се од њега итд. То исто бива, кад си ти много старија, а он много млађи. Много више утицаја такав брак има на здравље читаве породице. Моје драге, после бајење не помаже, већ лекарска помоћ, и ако и ово није доцкан. У селу има више превременог и раног брака, но зрелог брака, а видите баш овај други, морао би да више преовлађује. Зашто? Зато, јер на тај начин, ви би дали и телесно и душевно зрелије нараштаје својој отаџбини. Девојка од 17 18 и 19 година, кад узме момка од 22, 23, 24 и 25 — чини зрео брак. Она је тада и зрела за брак, и млада и лепа, а тако исто и душевно сазрела као и њен супруг и одговараће породичним дужностима. Немојте викнути: „Много је то чекати, ми смо тада старе девојке, нико нас после неће“. Ви се тиме варате! садашњост нас другојаче захтева и то стрпљиве, поуздане, а најпре здраве и разборите.

У моменту, кад немамо Драгог Оца, нашег љубљеног Краља Александра, треба нам као насушни хлеб, здравих и соколића, а то ће бити Ваша дична деца лепе отаџбине, а то само ако апелујемо на зрео и здрав брак. Наша млада крила млади Краљ Петар II тек је у најлепшем добу развоја; и још има доста времена, док не узме у своје руке, узвишену краљевску власт. Зато време, моје соколице, спремите Му горде соколиће!

Јосипа Сершић

учитељица

*Здравље што је благо, чувај га и штеди,
Без здравља богаштво ништа ти не вреди.*

*Где треба јунаштво не показуј слабост,
А где треба љубав не показуј пакост.*

Да јој се дете не мучи

Зареди једне године гушобоља у нашем селу, па ојади. Ретка је била кућа у којој је било мале деце и да није била у црно завијена. Свуда се по селу само запевка разлегала. Али је Радоје Милосављевић највише упамтио ту несрећну редњу. За непуну недељу дана четири детета је изгубио. Од пуне куће деце остаде му само мала Радојка. Па и она једва оста жива. Хтеде Радоје да избежуми од жалости. А већ сви су се чудили његовој Станији како и оста жена жива и у памети. Толику жалост мучно је поднети. Станија и Радоје више нису ни имали деце, па су у Радојку гледали као у очи. И дан и ноћ лебдели су над њом. Колико пута тако Станија кад остане сама у кући, стане пред икону Светога Ђорђа, па готово нариче: — Свети Ђорђе, крсно име наше, сачувај и помози. Не дај да ми Радојки буде штогод. Остави ми бар то једно дете.

Радоје је био имућан човек. Није, истина, много преливало, али није трпео ни оскудицу. Било је и у кошу, и у обору, и у подруму. И живео је са својима лепо. Али сам је мало радио у пољу. А није давао ни Станији да ради. Него је давао имање на наполицу. Станији ово није било право.

— Што тако радиш? — Замерала је мужу. — Зашто да се други ширн по нашем имању кад можемо сами све урадити? — Не говори, жено, тако, — брани се Радоје. — Није то више за нас. За нас двоје и за дете имамо доста. Нећу да се мучимо. Гледај ти дете. Њему само да не буде што. А све друго лако је. И обоје су се свили око онога детета, па га нису испуштали из очију. Непрестано су са њим и око њега. Па га готово не пуштају из руку. Много пута тако и ноћу, кад се мала Радојка умири и заспн, стоје над њом, па гледају како спава. А понекад се Станија и нагне над њу, да чује како дише. Учини јој се тако понекад као да се затајила, па јој се ноге отсеку. Тако је расла Радојка. Кад је већ мало одрасла, поче се прихватати посла. Једном тако отишла Станија да припне говеда у ливади, а Радојка отишла у градину, која је била ту одмах уз кућу, узела мотичицу, па сав боб опрашила. Кад се врати Станија, па не нађе Радојку у кући, шта није помислила! Одмах је поче нешто давити у грудима, и једва се дотетура до бунара и поче завиривати над сантрачем, па удари у праву запевку. Док јој се тек јави Радојка из градине. Станији на мах лакну у грудима, па као каква младуница потрча у градину. Кад виде Радојку шта тамо ради, истрже јој љутито мотику из руку и поче је корити:

— Шта то радиш! Није то за тебе. Не дам ја да мн се дете мучи. Молила је Радојка мајку да јој остави мотику.

Говорила јој је како њој то није тешко и како њене вршњакиње већ иду на њиву и терају радове барабар с одра-слим људима. Али Станија ни да чује. — Не дам да ми се дете мучи. Друге могу. Нека их, нека раде. Али ти нећеш радити. Ја тебе једну имам, па што да ми се мучиш? И тако је после увек било. Кадгод јој је Радојка хтела да се прихвати каквог посла у кући, или око стоке, или оде у воћњак, или градину, мати јој је бранила, и увек је понављала оно њено: — Не дам да ми се дете мучи.

Па такав је био и Радоје. И он је бранио Радојки да ма шта ради. — Нећу да те видим у раду, — говорио је Радојки. — Седи! Имам. хвала Богу, толико да имам откуда лепо живети. Не мораш се ти мучити. А Радојку је опет срце вукло да ради, да изиђе на њиву, на ливаду, на реку, да као њене вршњакиње сеје, праши, копа, купи сено жање, пере рубље. Колико пута је тако отплакала кад чује како девојке на реци перу рубље и певају, или кад тако са вечери чује да се копачи или жетеоци враћају са њиве, па се надмећу у песми. Зажели што није са њима. Али, шта може кад је отац и мајка готово и не пуштају из куће и од себе? И кад и пође куда, пође као у сватове: обучена и накићена. Тако је расла Радојка.

Ж. Дачић

(Наставиће се)

Избор нових ученица и обилажење свршених ученица домаћичке школе Краљева фонда

Као сваке, тако сам и ове године пошла фебруара месеца да извршим избор нових ученица за Домаћичку школу Краљева фонда. Прво сам кренула за Бања Луку, јер из тога краја најтеже је добити девојчицу из добре сељачке куће, тим теже што су требале доћи три, једна православна, једна католикиња и трећа муслиманка. Не зна се са којом је најтеже ишло, јер су сви били згранути кад су чули да треба 8 месеци одвојити ћерку од куће.

Први је разлог што губе радну снагу, друго ко ће овде чувати а треће још и најтеже питање ко-би *женско дијеше џусџио да иде у бијели свјет*.

И поред свих тешкоћа, ипак се успело да се три доведу из Босанске Крајине, благодзрећи г. Др Лази Марковићу и г-ђи Зрнић. Из Босанске Крајине кад сам стигла у Београд, кренем за Скопље, јер и у крајевима Јужне Србије још влада

оно строго мишљење да женском детету нису потребне школе, има доста изузетака и у овој школи имали смо увек добре ученице из добрих кућа и добрих родитеља. Изабрана је једна из Скопске Црне Горе, друга из околине Скопља а трећа из околине Призрена. И ако сам била заузета избором нових ученица, нисам могла одолети жељи, да не посетим и свршене ученице наше школе, нарочито оне које су биле раније у школи. На пијаци сам се видела са Младенком из Лисичје, она је била још 1929 год. по њеном причању она је врло мало успела, јер их у кући има много, па сваку новину веле то је варошки.

Али што је увела ред у кући Иванка из Пагаруше то треба видети. Баш сам код ње изненада била са још једном гђом, и нашле смо њу, кућу и дете у савршеном реду, сузе су ми од радости пошле на очи, пресрећна сам била, види се да има разумног мужа који и сам ужива у том уредном и лепом животу. Зима је била велика и због снега нисам могла даље ићи по селима, али сам ипак чула од многих и многих да је живот и ред у кући потпуно измењен и да су родитељи врло задовољни са својим ћеркама. Жалим што нисам могла отићи до Косова да тамо обиђем наше ученице, али то ћу урадити Јуна месеца кад одем у Скопље за учитељице које ће бити код нас на пракси. Кад сам се са ученицама новим вратила у Каменицу, отишла сам у Книн по нове ученице. Ту је време било погодније и могла сам да обиђем неколико ученица. Прво сам била код лањске ученице Драгице Бјелић, и ако ми је Господ, Боглић стално причао о чудесима што је та млада ученица успела, ипак нисам веровала док се нисам и лично уверила. Гђа и Господин Боглић одвели су ме до Стрмице одакле је наша Драгица. И заиста, кад смо стигли до њене куће била сам веома изненађена. Не само да је у кући било примерна чистоћа, него је чак и двориште она преиначила, где је раније била стока пред кућом, ту је сада башта, а басамци који су раније били обично камење сад су 5 бетонираних басемака. А што је највише за похвалу она је оца умолила и сад имају канализацију (то је цементиран олук) који воду прљаву одводи у башту. Ко би веровао да ће најмлађа ученица оволику промену у кући да изведе, па још кад вам кажем да она има и бабу и деду па је ипак могла да успе. Једино ми се баба њена жалила како је Драгица зимус често отварала прозоре да уђе чист ваздух, па вели бака, ја одмах осетим ледено па велим старцу оно врашко дијете опет отвара прозоре, а што ће ми тај ледени зрак, ко је видео да се зими отварају прозори те топлота излази напоље. Па онда за те старе било је мало чуђења да се не пљује по поду, и пљуваоницу је Драгица направила. Мајку често одмењује и у кујни, јер она хоће да им све покаже шта зна нова домаћица. Изненади она њих

често са неким јелом што се у Далмацији не кува. Она ће сад да кува пекмез од воћа па чак и слатко и ако се тамо то не служи. Драгица ме је изненадила и са ручним радом, она је откала завесу са тканим ажуром врло лепу и спрема разбој да и даље тка. Пресрећна сам отишла од Драгице и многе би се ученице могле угледати на њен успех.

На ручку смо били код ретко вредног попе г. Момчила Ђујића и његове попадије. Искрено да кажем кад би свако село имало попа Момчила ја верујем да би се наше село врло брзо подигло. Он је млад човек, али зато већ има његовом жељом и његових верних сељака скоро готов диван Соколски Дом, па нова Црква, јадранска стража, певачка дружина и читаоница у којој је смештан и радио.

Сељаци у Стрмици су врло жељни свега новог сами су за Соколски дом довлачили грађу, креч песак и други материјал, са уживањем сам их посматрала како су горди са њиховим селом, јер су се у њиховом селу одигравали историјски догађаји. Све би било добро да је више слоге између сељака али политика чини ми се да их много раздваја те је и напредак тежи и старији. Из Стрмице вратила сам се у Книн са Гђом Боглић врло задовољна и сретна и надам се ако обухватим сва села око Книна са довођењем нових ученица у домаћ. школу Краљевог фонда, да ће се то знатно осетити јер су све свршене ученице запажене и о њима се прича најлепше, и што је за њих ласкаво, то је, што се једнако просци појављују.

Д. Л.

(Наставиће се)

ОПЕТ РОДИТЕЉСКА НЕПАЖЊА

Трогодишње дете изгорело

Славонски Брод

У породици угледног и богатог сељака Косте Ристића, у селу Костајници, недалеко од Добоја, дошло је до једне тешке несреће. Рано изјутра пошао је Коста са својом женом Анђом од куће да посвршава неке послове на њиховој новој кући која се управо гради. Неопрезни родитељи оставили су код куће, поред ужарене пећи, трогодишњег сина Милорада који је спавао. До пећи је било и нешто сламе којом је Анђа ујутру ложила ватру. Из пећи је изненада пала једна варница, а нешто доцније већ се цела кућа налазила у пламену. Мали Милорад, кога је такође захватио пламен, очајнички је дозивао у помоћ и хтео да побегне из ватре, али није успео.

Тек нешто доцније опазио је Риста како из његове куће куља дим и појурио предосећајући несрећу. Кроз пламен је утрчао у собу да спасе сина. Међутим, узалуд га је дозивао јер овај се никако није јављао. Тек после неког времена успео је Риста да пронађе Милорада и да га изнесе из куће, али на своје запрепашћење, опазио је напољу да је несрећно дете мртво и готово потпуно изгорело. Док је Риста спасавао свога сина искупили су се суседи који су се одмах дали на гашење ватре, али и поред тога кућа је изгорела до темеља.

„Полишика“

Мајке, не остављајте нејаку дечицу код куће саму, свакодневно се дешавају несреће у селу, или је дете изгорело, или се удавило, или је свиња одгризла детету руку или ногу. Сваки је рад важан у кући и ван куће у селу, али мајка-домаћица мора да је више у кући, јер кад је несрећа снађе онда је доцкан кајање што није била код своје деце.

Какве треба да су стаје за стоку?

Ко хоће да има добру стоку, тај мора имати добру и подесну стају. Стају нарочито за крупну стоку треба подизати тако, да јој предња страна никад не буде окренута хладним северним ветровима, или одвећ јакој светлости, већ по могућности јужној страни. Земљиште за стоку треба да је нешто уздигнуто и здраво. Печена цигља је боља од камена. Под да је од печених цигаља или од добро набивене иловаче, која се замењује новом, кад се овлажи мокраћом. Под да је мало нагнут према задњим ногама, те да мокраћа одиће у олук који води изван стаје до ђубришта. За коње и говеда треба стаја да је висока три метра. Свињац да је висок два и по метра. За козе и овце 2 метра. На стаји треба да има прозора за светлост. Врата да су велика, широка и да се отварају с поља, како се стока не би ударала при излазу.

Стају треба чистити свакога дана. Стоку треба често истеривати из стаје на испусте ради кретања по свежем ваздуху. Сваког дана је треба тимарити.

Без добрих стаја не гаји се стока.

Чистоћа стоке — пола хране

Најпре шталицу па онда кравицу.

М. М.

Ој, Шумадијо

Како си дична, поносна, сјајна!
 Како си лепа, како си бајна!
 Како су добре издашне руке,
 Та твоја поља, те твоје луке!
 Колевко, Српских лива јунака,
 Дичних синова, дичних првака
 Ој, Шумадијо!...

Лековите биљке

Дивља ружа (шипак)

Лековитост се налази како у цветним листићима, тако и у плодовима. Теј од ситних осушених листића употребљава се против дечје трбобоље, као миришљав топао напиток, који је благо средство за чишћење; теј од плодова дивље руже, из којих је извађено семе, чисти оболелу мокраћну бешику и бубреге, нарочито при камену у бубрезима или бешици. У овој истој цељи се препоручује и теј од самог семења из плодова добро процеђен кроз густу решетку, па и кроз чисту крпу.

По Срет. Ацићу

НАША КУХИЊА

Риба

Риба мора бити свежа, Ако је жива, једним ударом по глави тупом страном сикирице убије се и онда се лепо очисти и опере. Кад се риба распори онда се несме више прати јер сва сласт онда пропадне. Из главе извади шкрге, риба је добра кад су шкрге црвене.

Прашњива соба — болесн̄ у свако доба.

Где је кућа чиста, здраље блиста.

Печен шаран

Исеци 10 главица лука на ребарца и испржи га са зејтином, кад је лукац одмекнуо, метни пола кашичице ситног бибера, исецканог першуновог лишћа и посоли лук, сад метни тај лук у тепсију, попрскај лук са једном шољицом пиринча на то све сад метни очишћеног шарана, шаран се са горње и доње стране уреже, посоли га и поспи горе мало црвеном паприком и прели кашиком врелог зајтина. Док се риба пече у пећици чешће попрскај рибу врелим зејтином. Овако зготовљена риба може се и хладна јести.

Ќифлице од крављег сира (несланог)

Узми четврт (фртаљ) киле сира протри кроз сито, сад додај сиру четврт киле свежег масла (бутера) кашуку шећера ситног и једно жуманце сад то све смеси са четврт киле брашна. Измешано тесто растањи с прста дебљине на дасци коју си посула брашном. Вади од теста малом чашом округле формице, сваку намажи мало са пекмезом састави две и две у пеци у подмазан плех (тепсију). Вруће печене поспи ситним шећером. Место масла (бутера) метни мало више од фртаљ киле слатког кајмака (скорупа).

Д. Л.

НАША ПОШТА

Школа Народног Здравља у Загребу издала је једну врло поучну књигу која се зове „Мајка и дијете.“ То је права народна читанка, врло лепе поуке може мајка да нађе у тој књизи, има врло поучних слика и савета мајкама, а цена је свега 10 динара. Ко жели да набави ту књигу нека тражи на ову адресу: Школа Народног Здравља Загреб. Ни једна сеоска кућа не би требала да остане без ове књиге, јер је писана лако и схватљива као да се докторка разговара са Мајком и дететом.

Д. Л.

Солчава—Словеније 20-IV-1935 год.

Мила моја Госпођице!

Примила сам ваше писмо, којег сам врло обрадовала. Врло сам вам захвална за све ваше науке, које сам примила од вас и ја ћу све у моме животу спревести. Никад нећу заборавити вас, билисте увек добра за мене и увек сам желела да будем добра и да вас слушам да ви будете задовољни самном. Карту коју сте ми послали одмах сам послала новој ученици. Имате ли већ доста ученица нових. Прошле ученице се неке сећају на Словенке и неке су нас заборавиле. Ја би много волела да се још неки пут све састанемо. Сада примите најсрдачније поздраве од мојих у кући и вама љуби руку ваша

Све нове ученице поздрављам.

Марица

Смиљи Путник — Мартинош.

Шта је стобом драга Смиљо, дођи нам што скорије нећеш се кајати, има пуно ствари које ћеш научити. Поздрави много твоју сестру а тебе увек воли твоја

Д. Л.

Мари Јовановић Станчић—Избиште.

Мила моја Маро примила сам твоје писмо и нећу ништа да ти пишем, но да нам дођеш у госте да видиш твоје нове другарице и нове радове. Ти ниси далеко па нас изненади. Све твоје срдачно поздрављам а тебе воли твоја

Д. Л.

Жупања (Славонија) 20/III.

Драга моја и незаборављена Г-це.

Је ли отпочела наша школа опет са новим ученицама? Је ли ћу и ја моћи посјетити непознате ми сестре из наше миле Југославије. Прошло је пуни 5 година како се нисмо видели и вјечито сањам о нашем растанку и школи. Е, златни су дани у домаћинској школи, а у мојој души и мом срцу остаје успоменом. Поздравите све нове ученице, а ви драга г-це примите срдачне поздраве од Анице Верковић рођена Бушић из Жупаље.

Не пљуј по патосу већ у пљуваоницу
Кад кашљеш метни руку на уста.

Браћевци — Цариброд I-IV

Драга Госпођице

Ево да ти се јавим да сам хвала Богу жива и здрава исто и вама желим да сте добро са здрављем. И молим да ми опростите на ћутању што се дуго нисам јадила. Имам много посла спремам дарове да се удајем. Драга г-це када добијем „Сељанку“ онда сам пуна радости као да сам тамо у школи, само да ми је да се видимо још једанпут, кад сам прочитала у нашем листу за нашу добру Цвету да је умрла ја сам много плакала, а моја мајка ме пита зашто плачем а ја од жалости не могу да изговорим да је наше Цвеће (Цвета) умрла. Како ли ће њена добра мајка да преболи ту велику рану. Ја г-це много имам да радим за удају стално се јављају младожење. Много се овде зна да сам само свршила школу, а и ја све причам шта смо тамо учили. Какве су вам нове ученице, само нека слушају, 8 месеци ће брзо проћи и треба много да се учи. Много поздравите непознате сестрице. Како је г-ђа и Сека и њих много поздравите и г. доктора и г. Рибара. Примите много и много поздрава од мојих укућана а вама љуби руке ваша ученица Вера Гагић.

А сад жури хартић бели, па ми г-цу развесели.

Книн — 14-IV

Драга и мила Госпођице.

После дужег времена да вам се јавим да сам Бугу хвала оздравила, жалим и не могу прежалити што нисам могла да вас испратим на станицу, јер сам онда од грипа много болесна била. Јуче је била код мене Драгица и све смо причале о нашим добрим другарицама и школи. Била сам и код г-ђе Боглић коју сматрам као мајку, а ићићемо ја и Драгица у женску задругу да покажемо како се ткају ажури само чекају да им ви пошаљете памук јер овде нема доброга. Сад хоћу неколико ријечи да пишем новим сестрицама.

Драге и непознате моје сестрице и другарице, знам да вам је у почетку било много необлично, сад се само лепо слажите као сестре, слушајте што вам се предаје, г-ца вам је и отац и мајка. А кад дођете вашим кућама, онда ће те видети колико вам је школа вредила, а ваши ће родитељи видети како имају младе и вредне домаћице. Слушајте добро и г. доктора који вам предаје хигијену, јер то ће вам у животу много вредети. Еј да сам тица, па да имам крила свакога би дана долетела. Драга г-це поздравите све наше пријатеље, поздрав од мог оца и мајке. Вама љуби руке ваша ћерка

Маша Сунајко

Вери Гогићевој — Браћевци—Цариброд.

Мила моја Вера незнаш како ми је жао да се нисмо ви деле. Ти си чекала у петак а ја сам се из Цариграда вратила у четвртак. Хвала ти много на дару, нисам знала да се код вас тако лепо ткају јастуци, баш је лепо што је памук и вуна. Исто тако смо примили и кајмак, твој брату са послала одмах ону кутију кајмака. Драга Веро па јави ми кад ће бити свадба твоја. Поздрави све твоје у кући — грли те твоја
Лацковићева

Павки Лађаревић — Церни—Словенија.

Шта је стобом и са Евицом шта сте се ућутале?
Д. Л.

Види Фолмојећ — Сеница -- Словенија.

Видо, Видо што ћутиш? да ниси и ти већ изабрала младожењу па спремаш дарове. Јави се драго ће ми бити. Поздрав од

Д. Л.

Госпави Петровић — Брчко

И ти и Пелка ћутите, шта је са вама, зар и босанке да опомињем на писање. Поздрав

Д. Л

Јездимирки Лачић — Сврачковац,

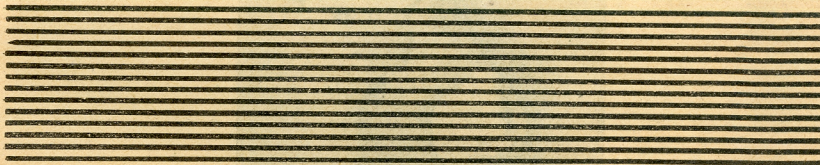
Да ли си још Јездимирка у Свачковцу? Па зар ти тако брзо заборави све нас овде? То се од тебе нисам надала. Ја сваки дан очекујем пошту али твог писма нема. Сигурно си заборавила писати. Поздрави све твоје.

Д. Л.

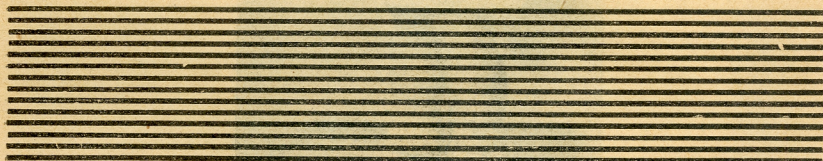
Не дојустџи да у њвом послу,
царује неред и нечистиоћа, јер
од тога зависи њвоје здрав-
ље као и њвој ојсџи а на к

Ради деци халвинице само од
домаше јуне

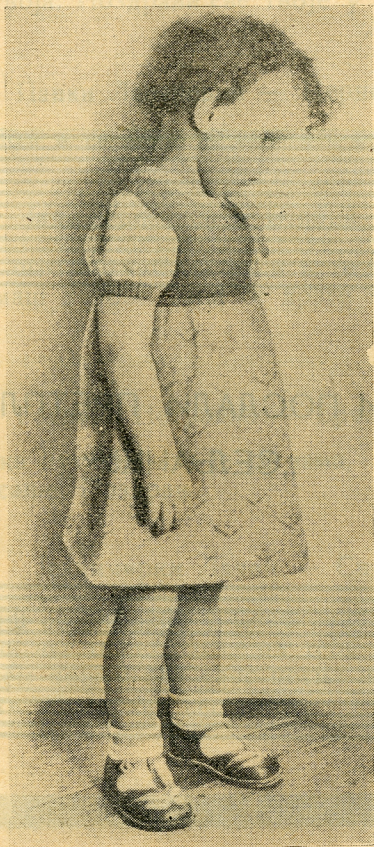

ЈЕСТЕ ЛИ ПОСЛАЛИ ПРЕТПЛАТУ ЗА
„СЕЉАНКУ“

Платења халвинице од јуне до децембра издати
на ово халвинице су под издатом јуне до децембра
издати од халвинице јуне до децембра до издања
уједно (јуне) до јуна

Ради деци хаљинице само од домаће вуне

Плетена хаљиница од вуне за дете од 4 године.

На овој хаљиници су две боје вуне, горњи део од загаситије
а дањи од отвореније боје вуне. Кувано лишће од боквице
бојадеше ружичасту (розе) боју.